

Informacije o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti

Ovaj je dokument pripremljen u skladu s Uredbom (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i vijeća od 8. lipnja 2016. o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti (dalje: Benchmark uredba), u cilju pružanja odgovarajućih informacija o indeksima odnosno referentnim vrijednostima koje u poslovanju koristi Addiko Bank d.d. (nadalje: Banka) kao i pružanja informacija o planu aktivnosti koje će Banka poduzeti u slučaju bitnih promjena ili prestanka referentne vrijednosti

Uredba o indeksima

Benchmark uredba primjenjuje se na pružanje referentnih vrijednosti, doprinos ulaznih podataka referentnim vrijednostima i upotrebu referentnih vrijednosti unutar Europske Unije te osiguranje njihove točnosti i cjelovitosti. Uredba je stupila na snagu 30. lipnja 2016., a primjenjuje se od 1. siječnja 2018. Sukladno Zakonu o provedbi Uredbe 2016/1011, nadležna tijela za provedbu Uredbe u Republici Hrvatskoj su Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA) i Hrvatska narodna banka (HNB).

Ciljevi Benchmark uredbe su:

- Poboljšanje sustava upravljanja i kontrola nad procesom vezanim uz referentne indekse, a posebno izbjegavanje, ili barem prikladna kontrola, mogućih sukoba interesa administratora indeksa;
- Poboljšanje kvalitete ulaznih podataka i metodologije koju koriste administratori;
- Osiguranje da doprinositelji indeksu i njihovi podaci podliježu prikladnoj kontroli, posebno u dijelu izbjegavanja sukoba interesa;
- Zaštita potrošača i ulagatelja kroz veću transparentnost i prikladno pravo na nadoknadu štete.

Benchmark uredba uvodi i sljedeće zahtjeve vezane uz:

- Sustav upravljanja i kontrola administratora nad procesom određivanja referentne vrijednosti;
- Osiguranje izbjegavanja sukoba interesa administratora i postojanje internih politika i procedura za prikladno upravljanje mogućim sukobom interesa;
- Ulazne podatke koji se koriste za određivanje referentne vrijednosti;
- Metodologiju za određivanje referentne vrijednosti;
- Kodeks ponašanja kojim administratori definiraju odgovornost doprinositelja u vezi s pružanjem ulaznih podataka.

Prijelaznim odredbama Uredbe određen je period usklađenja. Administrator/pružatelj indeksa koji pruža referentnu vrijednost na dan 30. lipnja 2016. podnosi prijavu za odobrenjem ili registracijom do 1. siječnja 2020. Pružatelj indeksa može nastaviti pružati postojeću referentnu vrijednost koju mogu upotrebljavati nadzirani subjekti do 1. siječnja 2020. ili, kada pružatelj indeksa podnese prijavu za odobrenjem ili registracijom, osim ako

se dodjela odobrenja ili registracije odbije, odnosno sve dok se dodjela odobrenja ili registracije ne odbije.

Sukladno tome, Banka namjerava uskladiti svoje poslovanje u ovdje predviđenom zakonskom roku.

Zahtjevi za administratore referentnih vrijednosti

Banka nije administrator nijedne referentne vrijednosti koje koristi u poslovanju s klijentima.

Zahtjevi za doprinositelje referentnih vrijednosti

Banka nije doprinositelj nijedne referentne vrijednosti koje koristi u poslovanju s klijentima.

Zahtjevi za korisnike referentnih vrijednosti

Banka može koristiti referentne vrijednosti u sljedećim poslovima:

- izdavanje financijskog instrumenta koji se poziva na indeks ili kombinaciju indeksa;
- utvrđivanje iznosa koji se plaća na temelju financijskog instrumenta ili financijskog ugovora utemeljenom na indeksu;
- u svojstvu stranke u financijskom ugovoru koji se poziva na indeks ili kombinaciju indeksa;
- pružanje kamatne stope izračunane kao razlika kupovne ili prodajne cijene ili povećanje vrijednosti indeksa ili kombinacije indeksa na koju se samo poziva u financijskom ugovoru kojeg je vjerovnik strana;
- mjerenje uspješnosti investicijskog fonda indeksom ili kombinacijom indeksa u svrhu praćenja povrata takvog indeksa ili kombinacije indeksa, u svrhu utvrđivanja dodjele sredstava portfelja ili u svrhu računanja naknada za uspješnost.

Banka koristi sljedeće referentne vrijednosti:

1. EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate), koju administrira European Money Markets Institute (<https://www.emmi-benchmarks.eu/>)
2. CHF/USD LIBOR (London Interbank Offered Rate), koju administrira ICE Benchmark Administration Ltd. (<https://www.theice.com/iba/libor>)

U kreditnom poslovanju Banka koristi i nacionalnu referentnu stopu - NRS.

Nacionalna referentna stopa (NRS) implicitna je kamatna stopa koju na temelju Zakona o kreditnim institucijama izračunava i na svojim internetskim stranicama objavljuje Hrvatska narodna banka (HNB).

NRS je stopa prosječnih troškova izvora sredstava hrvatskoga bankovnog sektora (banaka i štednih banaka), s obzirom na određeno proteklo razdoblje (3, 6 ili 12 mjeseci), vrstu izvora

(depoziti fizičkih osoba, depoziti pravnih osoba iz nefinancijskog sektora, svi ostali izvori sredstava banaka) i relevantnu valutu (HRK, EUR, USD, CHF).

Prema obuhvatu sredstava razlikuju se sljedeće tri vrste NRS-a:

1. NRS1 - NRS za sredstva fizičkih osoba (izračunava se za valute HRK i EUR),
2. NRS2 - NRS za sredstva fizičkih osoba i pravnih osoba iz nefinancijskog sektora (izračunava se za valute HRK i EUR),
3. NRS3 - NRS za sva sredstva primljena od svih fizičkih i pravnih osoba, uključujući i one iz financijskog sektora (izračunava se za valute HRK, EUR, CHF i USD).

Svaki od ova tri NRS-a izračunava se za razdoblje od 3, 6 i 12 mjeseci. HNB podatke objavljuje na internetskim stranicama 60. dana nakon isteka izvještajnoga razdoblja na koje se oni odnose. Iznimno, ako je to neradni dan, objava se pomiče na prethodni radni dan.

Do izvještajnog datuma 31. prosinca 2019. NRS je izračunavala i objavljivala Hrvatska udruga banaka (HUB). Više informacija, uključujući i metodologiju izračuna, nalazi se na web stranici HNB-a (<https://www.hnb.hr/nrs>).

Plan aktivnosti u slučaju bitnih promjena/prestanka referentne vrijednosti

Banka je dužna izraditi i održavati robusni plan radnji koje će poduzeti u slučaju bitnih promjena ili prestanka referentne vrijednosti.

Kako bi se ograničio mogući negativan utjecaj značajne izmjene ili ukidanja neke od referentnih vrijednosti koje Banka koristi u svom poslovanju, Banka će postupiti sukladno sljedećem planu:

1. Zaposlenici odjela relevantnih za primjenu i promjenu referentnih vrijednosti će pratiti propise i eventualne izmjene relevantnog zakona, kao i tržišnu praksu te sudjelovati u radu domaćih i/ili stranih radnih skupina na pronalasku odgovarajuće zamjenske referentne vrijednosti.
2. Zaposlenik Banke koji dobije informaciju da će se referentna vrijednost koju Banka koristi izmijeniti, dužna je odmah obavijestiti svoju nadređenu osobu i/ili odjel Usklađenosti.
3. Uspostava interne radne skupine sastavljene od predstavnika poslovnih odjela Upravljanje bilancom i rizicima, Upravljanje proizvodima za građanstvo i mala poduzeća, Razvoj proizvoda i upravljanje prodajom, Kontrole rizika, Pravnih poslova i usklađenosti te drugih relevantnih odjela koji će u što kraćem roku analizirati tržišnu situaciju i eventualne zakonske izmjene i dopune. Radna skupina će se konzultirati s drugim sudionicima na domaćem i stranom tržištu i/ili unutar lokalnog udruženja (Hrvatska udruga banaka) te je dužna pratiti zakonske izmjene i dopune, kao i tržišnu praksu pri određivanju nove referentne vrijednosti koliko god je to moguće.
4. S obzirom da Zakon o potrošačkom kreditiranju za svoje područje primjene taksativno propisuje varijable koje je Banka kao Vjerovnik ovlaštena definirati, u ugovorima o kreditu uzimaju se u obzir parametri/varijable propisane Zakonom odnosno svim njegovim izmjenama i dopunama.

5. Što je prije moguće predložiti jedan ili više alternativnih referentnih vrijednosti koje su dužne zadovoljavati kriterije iz Uredbe i Zakona o potrošačkom kreditiranju, dokumentirati razloge za njihovu nominaciju i adekvatno procijeniti moguće utjecaje. Novo rješenje mora biti transparentno, u skladu s pozitivnim propisima Republike Hrvatske i ne bi smjelo dovesti nijednu stranu u nepovoljan položaj
6. Banka će gdje god to bude moguće interno napraviti izračune mogućeg utjecaja, no dio izračuna može biti prepušten vanjskim osobama nadležnim za izračun.
7. Prijedlozi i izračuni će biti prezentirani relevantnim odjelima i odborima unutar Banke (primjerice, ali ne isključivo Uprava, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditni odbor) i/ili Addiko Grupe na konačno odobrenje.
8. Nakon odabira, Banka će što je moguće ranije obavijestiti klijente o utjecaju na otvorene poslove i važeće ugovore.

Valja istaknuti da svaka referentna vrijednost ima drukčije karakteristike, te ponekad nije zamjenjiva s drugim referentnim vrijednostima. Može se očekivati da će promjena s jedne referentne vrijednosti na drugu imati značajan financijski utjecaj. Uzevši to u obzir, u takvim okolnostima vjerojatno neće biti moguće unaprijed odrediti alternativnu referentnu vrijednost.

Definicije:

- **indeks** znači svaka brojka: (a) koja je objavljena ili dostupna javnosti; (b) koja se redovito utvrđuje: i.) u cijelosti ili djelomično primjenom formule, ili nekom drugom metodom izračuna, ili procjenom; i ii.) na osnovi vrijednosti jedne ili više vrsta vezane imovine, ili cijena, uključujući procijenjene cijene, stvarnih ili procijenjenih kamatnih stopa, ponuda i obvezujućih ponuda ili drugih vrijednosti ili pregleda;
- **referentna kamatna stopa** znači referentna vrijednost koja se za potrebe definicije indeksa utvrđuje na temelju stope po kojoj banke mogu pozajmiti od druge banke ili agenata koji nisu banke ili se kod njih zadužiti na tržištu novca;
- **doprinos ulaznih podataka** znači pružanje administratoru ili drugoj osobi u svrhu dostave administratoru, ulaznih podataka koji nisu izravno dostupni, a koji su potrebni u vezi s utvrđivanjem referentne vrijednosti te su u tu svrhu dostavljeni;
- **administrator** znači fizička ili pravna osoba koja ima kontrolu nad pružanjem referentne vrijednosti;
- **doprinositelj** znači fizička ili pravna osoba koja doprinosi ulazne podatke

Za više informacija, upućujemo vas na:

Zakon o provedbi uredbe (EU) 2016/1011 o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti, NN 57/2018 od 27. lipnja 2018. (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_06_57_1155.html)

Uredba (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti u financijskim instrumentima i financijskim ugovorima ili za mjerenje uspješnosti investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2014/17/EU te Uredbe (EU) br. 596/2014 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R1011>)